

Zdanlivo zdravé zviera: Čo odhalí až cielená laboratórna diagnostika?

Zdanlivo zdravý zvieračiaci pacient nemusí byť skutočne zdravý. Mnohé ochorenia sa totiž rozvíjajú bez viditeľných klinických príznakov a odhaliť ich môže až cielená veterinárna diagnostika. Veterinárny lekár Tomáš Scheer v rozhovore vysvetľuje, prečo by laboratórne vyšetrenia mali byť prirodzenou súčasťou preventívnej starostlivosti a ako môže včasný záchyt ochorenia zásadne ovplyvniť prognózu aj kvalitu života zvieraťa.

MVDr. Tomáš Scheer

Vnímate v posledných rokoch zmenu v prístupe majiteľov domácich zvierat k prevencii a pravidelnej veterinárnej starostlivosti?

Áno, v posledných rokoch pozorujeme výraznú zmenu v prístupe majiteľov domácich zvierat k preventívnej a pravidelnej veterinárnej starostlivosti. Podľa prieskumu AnimalhealthEurope z roku 2025 považuje 87 % respondentov za potrebnú veterinárnu prehliadku aspoň raz ročne, 78 % podporuje pravidelné očkovanie a 82 % ochranu proti kliešťom a blichám.¹ Majitelia sa viac zaujímajú aj o preventívne krvné vyšetrenia, chrup, hmotnosť a zdravie starších zvierat, čo umožňuje zachytiť ochorenia ešte pred rozvinutím príznakov. Tento trend je do veľkej miery ovplyvnený vývojom, ktorý dlhodobo sledujeme v ekonomicky vyspelých európskych krajinách. Aj na Slovensku sa postupne presadzuje vnímanie domácich zvierat ako plnohodnotných členov rodiny, čo sa odráža vo zvýšenom záujme majiteľov o ich zdravie, výživu a celkovú kvalitu života.

Aké zdravotné problémy môžu mať zvieratá dlhodobo bez viditeľných klinických príznakov?

Bez viditeľných príznakov môžu dlhodobo prebiehať najmä ochorenia obličiek, štítnej žľazy, pečene, srdca či nádorové ochorenia. Štúdia 259 zdanlivo zdravých mačiek starších ako sedem rokov odhalila skryté ochorenie až u 21 % – najčastejšie chronické ochorenie obličiek a hypertenziu.² Preto je najmä u starších zvierat dôležitý pravidelný monitoring zahŕňajúci klinické vyšetrenie, rozbor krvi a moču. Včasná diagnostika môže významne zlepšiť možnosti liečby a kvalitu života zvieraťa. Klinické príznaky nemusia byť v počiatočných štádiách viditeľné a majiteľ ich nemusí na zvierati spozorovať, dokonca nemusia byť odhalené ani pri bežnom klinickom vyšetrení. Z tohto dôvodu preto považujem pravidelný zdravotný monitoring, najmä u starších zvierat, za mimoriadne dôležitý. Včasná diagnostika môže odhaliť ochorenie ešte pred objavením sa klinických príznakov, a tak výrazne zlepšiť možnosti liečby. Rovnako dôležité je, aby sme my lekári majiteľov zvierat aktívne informovali o význame preventívnych vyšetrení.

Prečo je cielený laboratórny monitoring dôležitý aj u zdanlivo zdravých zvierat?

Mnohé ochorenia môžu u zvierat dlhodobo prebiehať bez zjavných klinických príznakov, preto ich

majiteľ nemusí napriek každodennému kontaktu so zvieraťom rozpoznať. Diagnostické profily umožňujú tieto zdravotné problémy odhaliť včas, ešte pred rozvojom klinických prejavov a nezvratných zmien. Súčasným trendom vo veterinárnej medicíne je majiteľom zvierat otvorene hovoriť o dôležitosti prevencie, ktorá zahŕňa pravidelné klinické prehliadky, profylaktické opatrenia a cielený laboratórny monitoring. Mimoriadne dôležitý je najmä u starších pacientov, kde vyšetrenia krvi a biochemické profily poskytujú cenné informácie o zdravotnom stave zvieraťa a umožňujú včas zachytiť začínajúce ochorenia.

Aký je z vášho pohľadu rozdiel medzi klinickým vyšetrením a laboratórnou diagnostikou z hľadiska presnosti a včasného odhalenia ochorenia? Napriek rastúcemu počtu laboratórnych vyšetrení zostáva klinické vyšetrenie základným pilierom veterinárnej medicíny. Zahŕňa podrobnú anamnézu a komplexné vyšetrenie pacienta, ktoré veterinárnemu lekárovi umožňujú správne nasmerovať diagnostický proces. Laboratórne vyšetrenia následne poskytujú objektívne údaje o zdravotnom stave zvieraťa, spresňujú klinické podozrenia a umožňujú odhaliť aj ochorenia, ktoré ešte nevyvolávajú viditeľné príznaky. Som presvedčený, že najvyššiu diagnostickú hodnotu prináša kombinácia dôkladného klinického vyšetrenia a cielej zvolenej laboratórnej diagnostiky.

Ako často odporúčate preventívne vyšetrenia a laboratórne testovanie u domácich zvierat? Líši sa odporúčaná frekvencia podľa veku, plemena alebo zdravotnej anamnézy?

Neexistuje univerzálna frekvencia preventívnych vyšetrení, ktorá by bola vhodná pre všetkých pacientov. Odporúčania je potrebné prispôbiť individuálnym faktorom, ako sú vek, plemenné predispozície, zdravotný stav, životný štýl a zdravotná anamnéza zvieraťa. Vo všeobecnosti platí, že s pribúdajúcim vekom by sa frekvencia preventívnych prehliadok a laboratórnych vyšetrení mala zvyšovať. Zvýšenú pozornosť si vyžadujú aj pacienti s genetickou predispozíciou k určitým ochoreniam, zvieratá v horšej kondícii alebo jedince s opakovanými zdravotnými problémami v minulosti. Našou úlohou je na základe individuálneho posúdenia odporučiť preventívny plán, ktorý pomôže minimalizovať riziko vzniku alebo neskorého odhalenia závažných ochorení.

Zdôrazňujete majiteľom zvierat význam preventívnej diagnostiky aj u zdravých jedincov?

V praxi sa pomerne často stretávam s názorom, že zviera bez zjavných zdravotných problémov ne-

potrebuje ďalšie vyšetrenia. V takýchto prípadoch považujem za dôležité majiteľovi zrozumiteľne vysvetliť, že mnohé ochorenia môžu dlhodobo prebiehať bez viditeľných klinických príznakov. Mne osobne sa osvedčilo v komunikácii s majiteľom zvieraťa využívať konkrétne príklady z praxe, ktoré poukazujú na limity bežného pozorovania či samotného klinického vyšetrenia, najmä u rizikových a predisponovaných pacientov. Za rovnako dôležité považujem vysvetliť majiteľovi zvieraťa možné dôsledky neskorej diagnostiky, keď je liečba často náročnejšia, menej úspešná a finančne nákladnejšia. Aj keď na začiatku si klient môže povedať, že v prípade realizácie profilových vyšetrení sú to pre neho financie navyše, treba uviesť, že v konečnom dôsledku ide o investíciu, ktorá mu môže v budúcnosti ušetriť nemalé peniaze, pretože ušetrí na liečbe.

MVDr. Nicole Babiaková

laboratórna diagnostička – veterinárka,
Unilabs Slovensko

Čo zahŕňa preventívny diagnostický profil a aké informácie poskytuje veterinárnemu lekárovi pri hodnotení zdanlivo zdravého zvieračacieho pacienta?

Preventívny diagnostický profil predstavuje komplexný súbor laboratórnych parametrov, ktoré umožňujú posúdiť základné metabolické funkcie a stav kľúčových orgánov pacienta. Kontrolný profil zdravia od Unilabs Slovensko zahŕňa napríklad stanovenie glukózy, močoviny, kreatinínu, celkových bielkovín, albumínu, globulínov, bilirubínu, žlčových kyselín, pečenej enzýmov, amylázy, elektrolytov, vápnika, fosforu a cholesterolu. Veterinárny lekár tak získava ucelený pohľad na funkciu obličiek a pečene, energetický metabolizmus, vnútorné prostredie organizmu aj možné začínajúce patologické zmeny.

U starších zvieracích pacientov je možné zvoliť rozšírený geriatrický profil, ktorý zahŕňa aj fruktózamín, triacylglyceroly a podľa vybraného variantu aj SDMA, pankreatickú špecifickú lipázu či celkový T4. Základ prevencie však tvorí vyšetrenie krvného obrazu a diferenciálu leukocytov. Výhodou profilového vyšetrenia je komplexný výsledok z jednej vzorky, nižšia potreba séra a možnosť odhaliť skryté alebo počiatočné štádiá ochorení ešte pred rozvojom klinických príznakov.

¹ <https://animalhealtheurope.eu>

² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

Spol'ahlivý partner vo veterinárnej diagnostike

Kvalitná veterinárna starostlivosť sa opiera o presnú a spoľahlivú diagnostiku. V Unilabs Slovensko spájame **moderné laboratórne technológie, špecializované zázemie a dobre fungujúcu logistiku** do jedného riešenia – presne takého, aké potrebujete. Naším cieľom je prinášať služby, ktoré uľahčujú každodennú prax a poskytujú istotu v každom kroku – od odberu až po výsledok.

Veterinárna diagnostika, ktorá funguje – pre vašu jednoduchšiu a istejšiu prax

- ✓ Viac ako 430 vyšetrení v odboroch: klinická biochémia a hematológia, klinická imunológia a alergológia, klinická mikrobiológia (bakteriológia, mykológia, sérológia, virológia), parazitológia a patológia
- ✓ Veterinárna diagnostika pre viac ako 95 % okresov Slovenska
- ✓ Vlastné veterinárne laboratórium a vlastná bezplatná dopravná služba
- ✓ Diagnostické služby na svetovej úrovni pre správnu a účinnú liečbu zvierat
- ✓ Tím špičkových odborníkov s dlhoročnou praxou a moderné vybavenie
- ✓ Odberový materiál zdarma
- ✓ Cenová dostupnosť pre každého lekára či každú kliniku
- ✓ Výsledky rýchlo a vždy poruke cez Unilabs Pro, možnosť ich odbornej konzultácie zdarma
- ✓ Veľa ďalších výhod a odborná podpora, ktoré zjednodušia vašu veterinárnu prax

Staráme sa o vašich zvieracích pacientov a zdravé stáda od začiatku.
Objavte všetky výhody spolupráce s nami.

Viac informácií a žiadanky
k vyšetreniam nájdete
na našej stránke.

Call centrum
0850 150 000

